

La primera petita història dels Boix Planes

La primera petita història dels Boix Planes

La primera vegada que el meu pare, Joan Boix Marsinyach, va anar a Solsona des d'Aynés va ser a finals del mes gener de 1939. Li faltava poc més d'un mes per complir els 6 anys però ho recorda perfectament. Acabava de passar el front de la guerra del Franco per casa seva i Solsona ja havia caigut a mans dels nacionals. El seu pare havia d'anar a Solsona a buscar provisions i va voler que l'acompanyessin els seus fills Josep i Joan per aconseguir menjar i, segurament sense ser-ne conscient, perquè ho recordessin per sempre.

El viatge el van fer amb carro i el recorda perfectament: un forat d'una bomba a prop de cal Viladot, Solsona amb cases enderrocades i fumejant, el carrer Castell tallat a l'alçada de cal Flotats, foc als "silos" de cal Reig ...

La primera petita història dels Boix Planes

En tornar cap a casa per la carretera de Torà, al trencant de Brics, hi havia uns camions cremats. El seu pare se'n va emportar una roda que encara estava sencera i va poder fer avarques per a tota la família mentre hi va haver pneumàtic.

Va començar a treballar fora de casa als 12 anys i el primer que es va voler comprar amb el que va poder estalviar va ser un rellotge de butxaca i una bicicleta.

El rellotge de butxaca el va comprar al rellotger “manco” de la plaça Sant Joan de Solsona i li va costar 100 pessetes (0,60€).

La bicicleta la va comprar nova, la més barata que va trobar, en un taller de la plaça Sant Joan de Solsona, al costat de cal Cabanes, en un lloc on més tard hi va haver una barberia i una perruqueria. La bicicleta diu que li va costar 900 pessetes (5,40€).

La va comprar l'any 1948, quan tenia 15 anys, ho recorda bé perquè aquell any la “sancugesma” (cinquagesma), coincidia amb la fira de Sant Isidre, fet no massa habitual. Sant Isidre era el dissabte 15 de maig, el diumenge de Pentecosta el 16 i el dilluns de la Pasqua Granada el 17.

El primer viatge a Solsona amb bicicleta el va fer per anar a la fira de Sant Isidre, el dilluns de la pentecosta, que aquell any era el 17 de maig. Ell hi va anar amb bicicleta i la seva mare hi va anar a peu, amb un grup de gent de la contrada, entre els quals també anava la seva germana gran, la Maria.

En arribar a Sant Bernat, on hi ha la capella, va tenir un greu accident amb la bicicleta. Estaven engravant la carretera i en aquella època no se senyalitzaven les obres. En trepitjar la grava la bicicleta es va “clavar” i va caure per davant de cara a terra.

Diu que respirava per un forat que es va fer a la part superior del nas i tenia talls a les celles. Va quedar inconscient.

En aquell moment passava el cotxe de línia que venia de l'Hostal Nou. Van baixar-ne els passatgers, que van continuar a peu, i a ell el van posar a dins del cotxe i el van portar fins a Solsona.

La primera petita història dels Boix Planes

El cotxe de línia Su – Solsona
Empresa de transports Juan Colillas Colillas de Solsona al Miracle

El van portar a cal metge Baixes, que li va fer les cures que va poder, al carrer de Sant Miquel, on durant anys hi va haver la rellotgeria de ca l'Ester.

Com que continuava inconscient, i a Solsona no hi havia clínica, un senyor que anava al cotxe de línia li va deixar una habitació que tenia llogada a la Criolla per a què hi passés la nit. Es veu que havia de marxar i no la necessitava.

L'ensurt va ser per a la seva mare. En arribar caminant a Sant Bernat va veure un grup de gent i força sang a terra, i en preguntar què havia passat li varen dir, sense saber qui era, que “un xicot d'Aynés havia tingut un accident i que l'havien portat mig mort a Solsona”. A la iaia Isabel això la va afectar tant que es va quedar sense paraules i va marxar corrent cap a Solsona.

El dia següent, mig conscient però sense recordar què li havia passat, el van portar a casa seva, a Aynés, amb la tartana dels frares del Miracle, conduïda pel “mulater del Miracle” (Es deia

La primera petita història dels Boix Planes

Oliva, i és el pare del músic Josep Oliva). El pare recorda que li van dir que quan va arribar a casa va dir unes paraules sobre per on havia de baixar de la tartana.

Al tercer dia va recuperar del tot el coneixement i la memòria. Recorda el moment en què va veure i reconèixer el seu germà Josep llaurant el “reguer” (un camp a prop de la casa d’Aynès), i que a partir d’aquest moment tot li va tornar a la memòria. Amb els anys les cicatrius de la cara ni se li noten, les arrugues han guanyat.

La bicicleta la va poder reparar, només se n’havia fet malbé la roda del davant. Malauradament era de tant mala qualitat que al poc temps se li va trencar el quadre i va anar de poc que no es tornés a fer mal de veritat. Al taller on li havien venut, la van soldar i li van tornar els diners a canvi de comprar-ne un altra de segona mà molt més bona.

Per l’avi Joan la bicicleta era una eina de treball imprescindible, gràcies a ella podia anar a fer jornals a molts més llocs.

L’any 1955 la família de l’avi Joan va iniciar el canvi de masoveria, deixant Aynès per anar al Lluc de Lloberola. El canvi de casa va durar un any per poder segar i batre la collita de la casa que deixaven i sembrar a la que s’instal·laven. L’avi Joan estava a la mili i no va participar en la mudança.

El novembre 1956, instal·lats al Lluc de Lloberola va ser quan va conèixer la iaia Victòria. Ell tenia 23 anys i ella 14.

Durant el festeig de l’avi Joan i la iaia Victòria, ell li va explicar que havia tingut un accident molt greu amb bicicleta anant cap a Solsona feia uns deu anys.

La iaia Victòria va anar a buscar un llapis, d’aquells que se li carreguen les mines, i li va ensenyar. Ell el va reconèixer, aquell llapis era el que portava el dia de l’accident, l’havia comprat a la fira de Pinós, en una parada que hi havia davant de l’església.

La primera petita història dels Boix Planes

Per la fira de Sant Isidre de 1948, el Fernando, un mosso de les Cots que anava al cotxe de línia de l'Hostal Nou que va recollir l'avi Joan quan va tenir l'accident, va trobar aquell llapis i en arribar a casa li va regalar a la iaia Victòria (en aquells moments, una nena de 6 anys), explicant-li que era d'un noi que havia tingut un greu accident. Ella el va guardar, no tant pel valor del llapis, sinó perquè en aquella època es guardava tot i perquè aquell llapis el tenia associat al record d'un accident tràgic.

Després de conèixer-ne el fet, podem pensar que el va guardar perquè l'atzar del destí va deixant petits rastres de manera que els seus descendents tinguem un bon motiu i una bonica història per recordar i explicar.

El 17 de gener, el dia de Sant Antoni, de 1959, l'avi Joan i la iaia Victòria es van casar a Solsona i s'hi van quedar a viure i a treballar. D'aquesta relació han tingut quatre fills: Miquel (1960), Francesc de Paula (1963), Josep (1966) i Silvia (1978).

Miquel Boix Planes

